

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Det Radikale Venstres Kommunalpolitik

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1945

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Det radikale Venstres Kommunalpolitik

Udgivet af
Det radikale Venstre

Skive
Skive Folkeblads Bogtrykkeri
1945

Indenfor det offentlige Liv er det under normale Forhold Lands- politiken, saaledes som den formes gennem Rigsdagens Arbejde, der i særlig Grad tiltrækker Opmærksomheden og giver Anledning til politiske Brydninger. Men ogsaa Kommunestyret har gennem Tiderne indtaget en central Plads i den danske Offentlighed.

Det kommunale Selvstyre har igennem mere end hundrede Aar haft en opdragende og modnende Indflydelse paa det danske Folk. For Befolkningens Deltagelse i Statsstyret har det frie Kommunestyre været som en Forskole, der gav Tusinder af Mænd og Kvinder med sundt Omdømme og praktisk Sans Lejlighed til personlig Udvikling, gav dem Træning i at tumle med det fælles Samfunds Anliggender og gav dem et videre Syn paa Mennesker og Forhold. Under alt dette har det danske Samfund gennemgaaet en enestaaende Udvikling i økonomisk og social Henseende. Opgaverne, der stilles Kommunestyret, er blevet af langt mere omfattende Karakter end tidligere, og de Krav, der maa stilles til de Kvinder og Mænd, der staar i Spidsen for Kommunerne, er vokset i en uhyre Grad.

Det er derfor en Pligt for enhver at klare sig, hvilke Retningslinjer, der maa følges, for at det frie Kommunestyre kan bevare sin Styrke, og Befolkningen derved grundfæstes i sin Tillid til den Del af dansk Folkestyre, som Kommuneraadene forvalter.

Det kan være svært at angive udtømmende Retningslinjer for det kommunalpolitiske Arbejde, fordi Opgaverne er saa forskelligartede indenfor Kommuner af højst forskellig Størrelse og Karakter, ligesom Arbejdet nødvendigvis maa præges af de særlige lokale Forhold i den enkelte Kommune.

For Det radikale Venstre er der dog visse Grundsyns- punkter, som altid vil være ledende for Partiets Kommunalråd, og som er søgt klarlagt i det følgende.

Sund Økonomi og Samarbejde med Erhvervslivet.

Kommunens Styre bør overalt præges af sund Økonomi, og i sin Administration bør Kommunen altid praktisere en rimelig Sparsommelighed, saaledes som en forstandig Mand i egen Bedrift vilde udvise den.

Kommunens Ledelse maa altid have for Øje, at det private Erhvervsliv, er det Fundament, hvorpaa Kommunens og Borgernes økonomiske Velfærd hviler, og bør derfor tilstræbe et forstaaende Samarbejde mellem Kommunestyret og Erhvervene.

Administration og Tjenestemænd.

En Administration efter disse Linjer kræver for de større Bysamfund, at Kommuneraadets Beslutninger føres ud i Livet af dygtige og initiativrige Tjenestemænd.

Som det var det radikale Venstres Mænd, der i 1910 og 1919 skabte Grundlovene for Tjenestemændenes Retsstilling, saaledes vil Partiet altid arbejde for at sikre Ret og Rimelighed i Forholdet mellem Kommunestyret og dets Tjenestemænd, hvad enten de virker i Kontorerne, i Skolerne eller ude i det praktiske Arbejde.

Det radikale Venstres Ideal er ikke et overhaandtagende Funktionær- og Tjenestemandsstyre, som det kendes fra Svækkelsesperioderne i enkelte andre Landes Historie, hvor Tjenestemændenes Talrigdom ofte syntes at skulle erstatte deres Kvalitet. Det radikale Venstre ønsker en økonomisk betrygget Tjenestemandssstand uden enhver bureaukratisk Fornemmelse, men levende under saa gode Kaar, som dens Solidaritet med Landets Erhvervsforhold og økonomiske Liv afgiver Grundlag for og derfor sikret en Standard, der af Befolkningen føles som en Garanti for dens Hæderlighed og Ubestikkelighed.

Skattepolitikken.

Skatteudskrivningen bør ske i det Omfang, der er nødvendigt for at dække Kommunens Driftsudgifter.

Udskrivning af Skatter herudover bør almindeligvis ikke finde Sted, da dette frister Kommunestyret til at være mindre nøjeregnende i Forvaltningen af Borgernes Penge.

Budgettet maa ud fra disse Synspunkter opstilles ærligt og samvittighedsfuldt. Nødvendiggør særlige Forhold eller en Kommunes økonomiske Stilling, at der sker en ekstraordinær Konsolidering, da maa en saadan gennemføres i gode Tider, samt planlægges og begrundes i fuld Offentlighed overfor Befolkningen. Særlige Reserver, der tilvejebringes paa denne Maade, bør tjene som Stødpude i vanskelige Perioder.

De i Henhold til foranstaaende nødvendige Midler til Kommunens Husholdning bør tilvejebringes ved direkte Skatter paa Indkomst og fast Ejendom.

Indkomstkattens Progression er for Hovedstadskommunernes Vedkommende fastsat i Lovgivningen. Alle øvrige Kommuner over gennem deres Anvendelse af „Formue- og Lejlighedsskatten“ en afgørende Indflydelse paa Skatteskalaen. For det radikale Venstre er det ikke her afgørende at opretholde en lav „Ligningsprocent“, idet en saadan i mange Byer kun er Udtryk for, at Bystyret har begyndt at forhøje Indkomsterne forholdsvis langt nede i Indkomstskaalen, hvad der igen er ensbetydende med, at Middelstanden rammes haardt. Det er derfor ikke ualmindeligt, at Byer, hvor det radikale Venstre har haft Indflydelse

paa Skattepolitikken, har en højere Ligningsprocent end en anden tilsvarende By, men dette behøver ingenlunde at betyde, at Skatten er mere tyngende for Befolkningen — tværtimod. En høj Ligningsprocent, der er fremkommet ved, at man udnytter Lovens Bestemmelser om Nedsættelse stærkt, vil almindeligvis være Udtryk for en god Ligning, set fra et demokratisk Synspunkt.

Hvad Ejendomsskatterne angaar vil det radikale Venstres Politik altid være præget af Partiets Hovedsynspunkt paa dette Omraade, nemlig at de Grundværdier, der opstaar alene som en Følge af Bysamfundets Vækst og Kommunens egne Foranstaltninger, og som altsaa ikke er et Resultat af Ejerens Arbejde, afgiver det retfærdigste af alle Beskatningsgrundlag. Heraf følger ogsaa, at Partiet kræver en Omlægning af Ejendomsskatterne fra Bygningsskyld til Grundskyld. Skatten paa Bygninger er direkte hæmmende for Igangsættelse af Byggeri. Den er en Skat paa den nødtørftigste Bolig, nøjagtig ligesaa uhyrlig som f. Eks. en Skat paa Brødet vilde være. I Københavns Borgerrepræsentation har den radikale Gruppe da ogsaa foreslaaet, at Kommunalbestyrelsen skulde indgaa til Regeringen med Opfordring til at søge Ejendomsbeskatningen ændret i den her angivne Retning. Det er Partiets principielle Krav, at al Beskatning af Nybygninger for bestandig bør ophæves.

Under den bestaaende Lovgivning bør man søge at nedsætte Skatten paa Bygninger mest mulig ved at benytte de største Fradrag i Bygningsskylden, som Loven hjelmer. Fradragene, der fastsættes af Kommunalbestyrelsen, er i Købstæderne 3—8000 Kr. for hver Ejendom og for Landkommunerne 3—5000 Kr. Disse Fradrag har selvsagt mest Betydning for de smaa Ejendomme. Mange Steder vil Bygningsskylden ved Benyttelsen af de største Fradrag ofte helt bortfalde for smaa Beboelsessteder og for Husmandsbrug i Landkommunerne.

Kommunerne, der oppebærer Halvdelen af Værdistigningsskatten, er endvidere interesseret i en Reform af denne Skat, saa den svares af den fulde Værdistigning, og saaledes at det sikres, at Skatten rammer den, der har inkasseret Værdistigningen — ikke som det nu ofte er Tilfældet: den senere Køber af Ejendommen.

Prisen paa de kommunale Værkers Produkter.

Prisen for Gas, Elektricitet, Sporvejskørsel m. v. bør principielt kun være Fremstillingsprisen med et rimeligt Tillæg til Forrentning, Afskrivninger og eventuelle Henlæggelser til en Udvidelseskonto.

Det radikale Venstre har altid bekæmpet den stærke indirekte Beskatning i Form af Overpris paa Gas og Elektricitet, der flere Steder praktiseres af Socialdemokraterne med de Konservatives varme Tilslutning og som f. Eks. i København har ført til, at kun ca. $\frac{1}{3}$ af Elektricitetsprisen er Betaling for den leverede Strøm, medens de $\frac{2}{3}$ simpelthen er en maskeret Skatteopkrævning.

Denne Forbrugsbeskatning er udemokratisk, fordi den rammer uden Hensyn til Skatteevnen. Den gaar haardest ud over Arbejdernes og

Middelstandens Hjem og over Familierne med de mange Børn. Den er desuden irrationel og skadelig for Erhvervslivet, herunder særlig Haandværket og den lille Industri, hvis Produktionsomkostninger forøges gennem de opskruede Priser for Lys og Kraft.

Naar Forholdene atter tillader det, vil det radikale Venstre arbejde for Indførelsen af rationelle, tidssvarende og smidige Tariffomer (Bolitarif og lignende) til Billiggørelse af Elektricitetsforbruget og bedre Udnyttelse af Værkernes Kapacitet i Kommunens og Forbrugernes fælles Interesse.

Kommunens andre Erhvervsvirksomheder.

I de store Byer, og da navnlig i København, har der staaet megen Strid om, hvorvidt Kommunen selv skal kunne drive visse andre Erhvervsvirksomheder som f. Eks. Haandværks- og Kørselsafdelinger, Folkekøkkener, kommunale Udsalg m. v. Socialdemokraterne har ud fra rene kommunesocialistiske Synspunkter været principielle Tilhængere heraf, medens de Konservative har været principielle Modstandere deraf uden at skelne nærmere mellem de i de enkelte Tilfælde foreliggende særlige Forhold.

Det radikale Venstre har altid forbeholdt sig at tage Stilling hertil ud fra de i hvert enkelt Tilfælde foreliggende saglige Synspunkter. I en stor By er der Omraader, hvor det er naturligt og praktisk, at Kommunen har Haandværkere og andre Udøvere af almindelig Erhvervsvirksomhed direkte i sin Tjeneste paa samme Maade som de store private Erhvervsvirksomheder har det. I en stor By vil der ogsaa foreligge sociale Problemer, der gør Oprettelsen af f. Eks. Folkekøkkener berettiget, men saadanne Virksomheder maa holdes inden for de naturlige og beskedne Rammer, som Formaalet tilsiger. Kommunens Erhvervsdrivende har et berettiget Krav paa, at Kommunens Arbejder og Leverancer udbydes til dem, hvor ikke ganske særlige Forhold gør sig gældende, og navnlig maa det altid undgaas, at der for Kommunens Arbejde udvikler sig et Monopol, hvor det frie Erhvervsliv er udelukket fra at konkurrere og derved igennem at afgive et naturligt Maal for, hvad Arbejdet bør kunne udføres for.

Bygge- og Boligpolitik.

Det radikale Venstre har i en Menneskealder søgt at udbrede Forstaaelse af, at det i enhver Bykommune eller anden Kommune med bymæssig Bebyggelse er Bystyrets Opgave at føre en fremsynet Jord- og Boligpolitik. Spørgsmaalet om, i hvilken Retning Byens Udvikling bør gaa, om Grundprisernes Højde, om den tilstrækkelige Boligforsyning, kan ikke overlades til Tilfældighederne eller til private Grundspekulanter. En Byplan maa udarbejdes, der sikrer en rationel Udvikling af Byens Boligkvarterer, dens Erhvervsvirksomheder og dens Trafik. Bystyret maa i Tide ved forstandige Jordkøb sikre sig at kunne beherske Jordpriserne, saa disse ikke paa noget Tidspunkt kan dikteres Befolkningen af private Grundejerinteresser. Bystyret maa til enhver Tid under stadigt Samarbejde med det private Initiativ vaage over, at der

sker den fornødne Tilgang af sunde Boliger til et for den jævne Befolkning overkommeligt Leje og bør i første Række søge Byggeriet fremmet ved at paakalde Foreningers og Enkeltmænds Initiativ gennem Kommunens Støtte i Overensstemmelse med den store Lovgivning om Boligbyggeriet, som i 1938 gennemførtes under radikal Ledelse. Kan den fornødne Boligproduktion ikke fremkaldes ad denne Vej, maa Kommunen selv iværksætte Opførelsen af Boliger for mindrebemidlede i fornødent Omfang.

Denne Lovgivning giver Støtte saavel til den høje som til den lave spredte Bebyggelse; men det er en Opgave for det radikale Venstres Repræsentanter i Kommuneraadene at medvirke til at lede Udviklingen i en Retning, hvor den enkelte faar en Ejers eller en Medejers Interesse i sin Bolig. Hvor det høje Byggeri fremmes gennem Stiftelse af Boligforeninger, bør Kommunalbestyrelsen opfordre til en Foreningsform, der giver Lejlighedernes Indehavere Mulighed for Andel i den Kapitalopsparing, der efterhaanden finder Sted gennem Prioritetsafdragene. En saadan Ejendomsform skaber Interesse for en god og forsvarlig Behandling af Boligerne og bringer Beboerne noget af den Interesse i Opsparing, som ellers er knyttet til at være Ejer af eget Hus.

Ikke mindst bør dog det radikale Venstre støtte Bestræbelserne for at faa eget Hus med Have, saa stadig større Befolkningskredse kan faa Mulighed for at lade Børnene vokse op under frie og sunde Omgivelser. Kommunen bør derfor medvirke til fuld Udnyttelse af Lovgivningens Bestemmelser om Tilvejebringelsen af saadanne Huse for børnerige Familier.

Det vil ogsaa være en Opgave for radikale Byraadsmedlemmer at animere lokale Haandværkerkredse til at opføre mindre Boligkomplekser med Benyttelse af de gunstige Laanebetingelser, den nye Lovgivning afgiver.

En saadan positiv Boligpolitik, der forbedrer Befolkningens Boligforhold og skaber en rimelig Lejlighedsreserve, er tillige den bedste Garanti mod et opskruet Lejeniveau.

Kommunens Grundsalg.

Salg af Kommunens Jord og Grunde, saavel til mindre Huse som til høj Bebyggelse, bør i Almindelighed ske paa Jordrente vilkaar, saaledes at Køberen faar Besiddelsen uden Udbetaling imod at forrente Grundens Værdi, hvorved Borgernes Adgang til Jordbesiddelse lettes, og den samfundsskabte Værdistigning efterhaanden helt kommer Bysamfundet til Gode.

Det radikale Venstre stiller sig skeptisk over for den af Socialdemokratiet f. Eks. i København anvendte Jordsalgsform paa Aaremaal, hvorefter Kommunen er berettiget til at kræve det solgte Areal tilbageleveret i Almindelighed efter 80—90 Aars Forløb alene imod Tilbagebetaling af den oprindelige Grundkøbesum, men uden Erstatning for Bygninger.

Det kan befrygtes, at denne Salgsform fører til det uheldige Forhold, at Bebyggelsen paa saadanne Arealer bliver temmelig forfalden og slumpræget i den sidste Del af Perioden, før Tilbagekøbsretten bliver aktuel.

Hertil kommer navnlig, at saavel Stat som Kommune gennem denne Salgsform lider meget betydelige Tab ved Nedgang i Ejerens Indkomstskat paa Grund af de skattefrie Afskrivninger, den medfører.

Og endelig er de byplanmæssige Hensyn, der tidligere kunde motivere denne Salgsform, i alt væsentlig bortfaldet, efter at den nye moderne Byplanlovgivning af 1938 og for Hovedstadens Vedkommende den nye forbedrede Byggelovgivning af 1939 er gennemført.

Kolonihaverne.

Kolonihavebevægelsens Fremgang har altid ligget det radikale Venstre stærkt paa Sinde. Partiet vurderer meget højt, hvad denne Bevægelse betyder for en væsentlig Del af de større Byers jævne Befolkning i Retning af Friluftsliv, sund Fritidsbeskæftigelse og dermed legemlig og aandelig Sundhed. Hvad Kommunen ofrer til Kolonihavebevægelsens Fremme, sparer den mange Fold paa andre Budgetter. Tilvejebringelsen af Jord til Kolonihaver bør være et selvstændigt Led i Kommunens Jordpolitik paa samme Maade som Tilvejebringelsen af Jord til Parker og Idrætspladser. Derfor har det radikale Venstre f. Eks. i København angrebet den manglende Forstaaelse af Kolonihavebevægelsens Betydning, som fører til, at Kolonihavedyrkningen mere ses som et Biprodukt i Kommunens almindelige Jordpolitik end som et Maal i sig selv.

Det radikale Venstre kræver, at Arealer til Kolonihaver indarbejdes i Byplanen, saa de bliver en naturlig Del af Byens baandlagte Friluftsområder. Først da tilvejebringes der en Tilstand, hvor det er muligt at udleje Jord til Kolonihaver paa langfristede Lejemaal (20—25 Aar), saa Kolonihavedyrkerne ikke stadig maa flytte og derved se Aars Anstregelser ødelagt. En Indarbejdning af „permanente Kolonihaveparker“ i Byplanen, paa Jord der ikke egner sig for Højbebyggelse, bør som en naturlig Del af Byens baandlagte Friluftsområder, Parker, Anlæg og grønne Bælter indgaa i den moderne større Bys Plan.

Kommunens Arbejdsplan.

Den i 1940 gennemførte og i 1942 udvidede Lovgivning om kommunale Beskæftigelsesudvalg er Statsmagtens direkte Paabud om, at enhver Kommune har Pligt til at lægge en Arbejdsplan med det Formaal at hindre Arbejdsløshed blandt Kommunens Beboere. Selv i gode Tider har Kommunen Pligt til at forberede Arbejder, som kan sættes ind, naar Konjunkturerne ændres, og Arbejdsløshed melder sig.

Det er af stor Betydning, at der til disse Beskæftigelsesudvalg vælges initiativrige og aktivt indstillede Personer. Det radikale Venstre lægger den største Vægt paa, at det lykkes gennem Beskæftigelsesudvalgene at organisere de lokale Kræfter til Imødegaaelse af Arbejdsløsheden, og Kommunalbestyrelsen bør benytte enhver Lejlighed til at støtte Udvalgene i deres Gerning og bistaa dem i deres Bestræbelser for at finde Arbejdsmuligheder frem.

Indtil for faa Aar siden var det den almindeligt herskende Opfattelse her i Landet, at naar det offentlige skulde modarbejde Arbejdsløsheden,

var der kun en Vej at gaa, nemlig at sætte offentlige Arbejder i Gang. Denne Vej maa selvfølgelig ogsaa fremtidig betrædes, og Kommunen maa gennem sin Administration søge at henlægge kommunale Arbejder til de Perioder, hvor Arbejdsløsheden kan ventes at blive betydelig; men det radikale Venstre har tillige søgt at udbrede Forstaaelse af, at en afgørende Bekæmpelse af Arbejdsløsheden ikke kan foregaa alene gennem Iværksættelse af offentlige Arbejder; men at det vil være af langt større Virkning, hvis det kan lykkes at skabe en Samvirken mellem det offentlige og det private Erhvervsliv, hvorved det offentlige paa det ene eller andet Omraade gennem sin Støtte gør Erhvervene interesseret i Arbejders Igangsættelse. De store Reparationsarbejder nu under Krigen blev det storslaaede Eksempel herpaa.

Opbyggende Socialpolitik.

Den sociale Forsorg bør administreres med et varmt Hjertelag og uden Karrighed eller Smaalighed; men alle Misbrug maa til Gengæld imødegaaes med største Bestemthed, ogsaa fordi de skader og i Befolkningen skaber Mistillid til den sociale Lovgivning. Det radikale Venstre bør iøvrigt paa det sociale Omraade altid støtte en Udvikling hen mod saadanne Former for Hjælp, der forebygger Sygdom og Ulykke. Den virkelige demokratiske Socialpolitik stivner ikke i Kravet om Understøttelse. Den søger først og fremmest at skabe Livsvilkaar, der formindsker Antallet af dem, der har Understøttelse behov.

Den forebyggende Børneforsorg.

Det radikale Venstre arbejder for at skabe en klarere Forstaaelse af, at jo tidligere og jo mere effektivt Samfundet sætter ind med forebyggende Foranstaltninger for Børnene, desto billigere bliver det for Samfundet i det lange Løb. Et Eksempel paa en saadan Lovgivning er den af den radikale Indenrigsminister i 1937 gennemførte Lov om Sundhedsplejersker, der bistaar Mødrene med Spædbørnenes Pleje.

Loven bygger paa Kommunernes frivillige Anvendelse af den; men allerede nu er ca. 150 Sundhedsplejersker i Virksomhed. Sundhedsplejerske-Institutionens Gennemførelse har allerede betydet, at der reddes Hundreder af smaa Børns Liv aarlig, samtidig med, at Tusinder af Børn faar en sundere Start. I de store Byer er Børneplejestationer et Led i hele dette Arbejde.

Den radikale Gruppe i Borgerrepræsentationen har opfordret Magistraten til at søge gennemført en Udvidelse af Sundhedsplejen for Børnene indtil den skolepligtige Alder, saaledes at alle Hjem, der ønsker det, kan faa fortsat Adgang til Vejledning og Bistand, ogsaa efter Barnets første Leveaar.

I Amtsråd og Byråd vil det radikale Venstres Repræsentanter støtte Arbejdet for at indføre Sundhedsplejersker overalt, hvor dette endnu ikke er sket, ligesom det radikale Venstre rundt i Byerne af al Evne vil søge at fremme den forebyggende Børneforsorg, som øves gennem Oprettelsen af Vuggestuer, Børnehaver og Fritidshjem.

Partiet anser det endvidere for at være af stor Vigtighed, at der overalt gennemføres Lægetilsyn med alle Skolebørn, og at Skoletandplejen organiseres.

Et Samfunds bedste Kapitalanbringelse er den unge Slægts legemlige og aandelige Sundhed.

Skolebespisning.

Skolebespisningen i Byerne bør ikke i første Række betragtes som en Forsørgsforanstaltning, men som en vigtig folke- og ernæringshygiejnisk Opgave. Under den praktiske Gennemførelse af Skolebespisningen maa det derfor sikres, at der ikke her rejses Klasseskel.

I Københavns Borgerrepræsentation har det radikale Venstre gjort opmærksom paa, at da 90 pCt. af Børnene er fra Hjem, hvis Forældres Indtægt ikke overstiger Sygekassegrænsen, bør alle Børn have Adgang til Bespisningen, saaledes at der ikke af Skolen foretages en social Klassificering. Dette Synspunkt synes nu endelig at vinde Anerkendelse hos Borgerrepræsentationens andre Partier.

Husmoderafløsning.

Under Krigen er der opstaaet en værdifuld social Nydannelse, Husmoderafløsningen, hvorfra der kan tilkaldes huslig Hjælp i de Nødsituationer, der ofte opstaar i Hjemmene i Forbindelse med Sygdom, Fødsler og Dødsfald. Det radikale Venstre har taget til Orde for, at denne Institution gøres permanent gennem en Lovgivning, der yder fornøden Støtte, saaledes som det allerede er sket i Sverige. Indtil dette sker, bør det radikale Venstre i Kommunalbestyrelserne tage til Orde for en midlertidig Ordning paa dette Omraade, hvortil der kan opnaas Tilskud fra Socialministeriet. Denne Husmoderafløsning bør ogsaa være tilgængelig for hele den Middelstand, hvis Husmødrene i saa mange Henseender stiller paa en haard Prøve, og hvis Forhold bliver stedse vanskeligere, jo mere uoverkommeligt det bliver at sikre sig huslig Hjælp af varigere Karakter.

De gamle.

De gamles Levevilkaar har altid ligget det radikale Venstre særligt paa Sinde. Det var den radikale Indenrigsminister Ove Rode, der var den utrættelige Forkæmper for den Tanke, at Aldersrenten skulde være en Ret, som de gamle opnaaede efter veludført Dagværk. Partiet har fra første Færd krævet Opførelsen af Aldersrenteboliger fremmet mest mulig, og nu sidst har et Rigsdagsudvalg under radikal Ledelse atter indstillet dette til Regeringen, samtidig med at det foreslaas, at Staten skal yde et Tilskud til Opførelse af gode Alderdomshjem paa Landet. Aldersrenteboligerne mener det radikale Venstre ogsaa bør komme Invalidere og Pensionere, Folk med smaa Pensioner og andre ligestillede til Gode, idet deres Levefod ellers paa uretfærdig Maade kan blive ringere end Aldersrentenydernes.

Det radikale Venstre mener ikke, at den gældende Aldersrentelov-

givning er ideel. Grænsen for den Indtægt, en Aldersrentenyder kan have, uden at der sker Fradrag i Aldersrenten, er sat alt for lavt. Dette undergraver den enkeltes Villie til Opsparing, modvirker private Pensionsordninger og opfordrer Aldersrentenyderen til at opgive nyttigt Arbejde. Partiet ønsker derfor en Ændring af disse Fradragregler, og har tillige henstillet til Overvejelse eventuelt at hæve Aldersgrænsen lidt og saa til Gengæld yde et Tillæg til Aldersrentens faste Beløb for alle Aldersrentenydere over 65 Aar.

Disse Ændringer vilde kunne indgaa som et Led i Udviklingen hen mod en almindelig Folkepensionering.

Hospitalsvæsenet.

Det moderne Hospitalsvæsen har skabt en Tryghed for Befolkningen, som tidligere Tider slet ikke kendte, og som er af en enestaaende Værdi. Det radikale Venstre vil altid arbejde for en Ledelse af Hospitalsvæsenet, som sikrer alle Borgere uden Hensyn til økonomisk Evne den bedst mulige Pleje paa Sygehusene og al den Hjælp, den moderne Lægevidenskab kan give, ogsaa gennem Specialbehandling; men det maa heller ikke glemmes, at dette Hospitalsvæsen er overordentlig dyrt. Derfor kræver det radikale Venstre altid den mest indsigtfulde Kontrol med den omfattende Administration og herunder Sikkerhed for, at Indlæggelse paa Hospitalerne ikke sker i større Omfang, end Hensynet til Sygdommen og Forholdene i Hjemmet gør paakrævet.

I København har Partiet paapeget, at der ved et kommunalt Samarbejde, gennemført for hele Hovedstadsomraadet, kan opnaas en rationel Arbejdsdeling med deraf følgende Besparelser og til Gengæld flere og bedre Specialafdelinger.

For Hospitalsvæsenets Omraade bør der i det hele tilstræbes Samarbejde inden for større Omraader, hvor dette falder naturligt.

Skolen.

Det radikale Venstres Kvinder og Mænd vil altid i det kommunale Styre søge at fremme et nøje Samarbejde mellem Skolen og Hjemmene. Forældrene maa gøres interesserede i Skolens Arbejde. Naar større Spørgsmaal foreligger af Betydning for Skolen, bør man holde Møder med Forældrene og gøre Rede for sine Planer.

I alt Arbejde vedrørende Skolen og ikke mindst nu ved Gennemførelsen af den nye Folkeskolelov maa det radikale Venstres Repræsentanter være paa Vagt over for ethvert Forsøg paa at ville uniformere Skolen. Folkeskoleloven giver de lokale Skolemyndigheder meget stor Indflydelse paa Skoleforholdenes Ordning og paa Tilrettelægningsen af Undervisningen, netop med det for Øje at kunne tage Hensyn til de særlige Forhold, der kan være til Stede i den enkelte Kommune og ved den enkelte Skole.

I Skoleudvalg og Skolekommissioner maa tillidsfuldt Samarbejde med Lærerne søges gennemført, og man maa overalt modvirke, at Undervisningen lægges i saa faste Rammer, at den særprægede og samvittighedsfulde Lærer hæmmes i sin Gerning.

Ved Planlæggelsen af nye Skoler maa man i Byerne tilstræbe noget mindre Skoler, end det hidtil har været almindeligt. De meget store Skoler i Byerne gør det vanskeligt at have blot nogenlunde Kontakt og Forbindelse med Forældrekræden. Man bør endvidere stræbe imod at gøre Klasserne mindre. De store Børnetal i Klasserne gør det vanskeligt for Læreren at tage tilstrækkeligt Hensyn til det enkelte Barn.

I Landkommunerne maa man ved den nye Folkeskolelovs Gennemførelse være opmærksom paa, at det ikke er Lovens Mening, at der skal bygges store Centralskoler, som nødvendiggør særlige Foranstaltninger for at befordre Børnene til Skolen. Det er helt og fuldt lagt i Kommunalbestyrelsens egen Haand at bestemme, hvordan Skoleforholdene skal ordnes i den enkelte Kommune. Nogle Steder vil det være naturligt og rigtigt at nedlægge helt smaa Skoler, hvor Børnetallet er saa ringe, at der ikke er noget rimeligt Grundlag hverken økonomisk eller undervisningsmæssigt for Skolens Opretholdelse. Men det normale maa være, at man ikke nedlægger bestaaende Skoler, uden at absolut saglige skolemæssige Grunde taler derfor, og at man iøvrigt, naar Børnetallet begrundet det, opfylder Skolelovens undervisningsmæssige Krav ved at udbygge bestaaende 2 Klases Skoler til 3 Klasser, og de almindelige 4 Klases Skoler til 5 eller 6 Klasser.

Det maa overalt føles som en Pligt for det radikale Venstres Repræsentanter at støtte og fremme Ungdomsskolen under dens forskellige Former, saa de Reformen, der er skabt ved Ungdomsskolelovens Gennemførelse, kan udnyttes fuldt ud.

Men ved Siden af Børneskolen og Ungdomsskolen udfolder sig hele det frie, folkelige Foreningsliv, der er saa vigtig for Befolkningens kulturelle Udvikling. I mange Tilfælde kan et kommunalt Initiativ medvirke til at skabe den rette Ramme omkring det. Forsamlingshusenes Fornyelse, Rejsningen af Forsamlingsgaarde og Ungdomsgaarde er Opgaver, som det radikale Venstre overalt vil bidrage til at løse.

Værn om historiske og æstetiske Værdier.

Det radikale Venstre føler det som en særlig Mission at værne om de Skønhedsværdier, som har deres Hjemsted i Kommunen, og at hæge om historiske Bygninger og Minder. Derfor har Partiet og dets Presse saa ofte paa dette Omraade paapeget Misgreb og ved den offentlige Menings Hjælp tvunget Myndighederne til Hensyntagen i Behandling af Spørgsmaal om Byplan, særlig værdifulde Bybilleder eller enkelte Bygningers Udformning.

* * *

Saaledes bør det radikale Venstre paa Saglighedens Grund frit og uafhængigt øve sin Gerning i Kommunens Styre.

Partiet vil overalt søge Samarbejde med andre om Opgavernes Løsning; men Partiet vil ogsaa overalt med Bestemthed vende sig mod alle Forsøg paa at diktere en ensidig Politik, der fjerner sig fra de almene Hensyn.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk